

Kärkihanke 3: Nopeutetaan siirtymistä työelämään (AMK)

A) OPISKELIJAVALINTOJEN UUDISTAMINEN

Velvollisuus paikkojen varaamiseen ensimmäistä paikkaa hakeville tuli voimaan syksyllä 2016 alkaneen koulutuksen yhteishaussa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on seurannut paikkojen varaamisen käyttöä ja vaikutusta. Sekä syksyllä 2016 että syksyllä 2017 alkaneen koulutuksen yhteishaussa paikkojen varaamisesta hyötyi noin 250 ensimmäistä paikkaa hakenutta. Kaikissa korkeakouluissa ja valtaosassa hakukohteista paikkoja varataan ensimmäistä paikkaa hakeville niin vähän, että sillä ei ollut vaikutusta valinnan tulokseen.

1.Miten korkeakoulu aikoo järjestää paikkojen varaamisen lisätäkseen ensimmäistä paikkaansa hakevien osuutta opiskelijoiksi valittavista?

2.Onko korkeakoulu kehittänyt opiskelijavalinnan kriteerejä niin, että koulutusalojen sukupuolisegregaatiota voidaan purkaa? Mitä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyviä haasteita korkeakoulu on tunnistanut opiskelijavalinnoissa ja niiden kehittämisessä korkeakoulutasolla ja valtakunnallisesti?

1.Ammattikorkeakoulu on varannut 75% aloituspaikoista yhteishaun kautta tuleville ensimmäistä korkeakoulupaikkaa hakeneille. Sopimuksen mukaisesti ammattikorkeakoulu nostaa vuoteen 2020 mennessä ensimmäistä paikkaa hakeneiden osuuden 80 %:iin.

Tämän päätöksen lisäksi ammattikorkeakoulu on lähtenyt kehittämään II-asteen (amatillinen ja lukiokoulutus) erillishaun väylää.

Ammattikorkeakoulu on mukana kahdessa hankkeessa, joilla pyritään edistämään II-asteelta siirtymistä amk-opintoihin.

Eppa - Erilaisia polkuja pitkin ammattiin

- Lapin AMKin, Lapin yliopiston ja Koulutuskeskus REDUn yhteishanke
- Kehitetään polkua ammatillisen toisen asteen opiskelijoille siirtyä suoraan korkeakouluopintoihin
- Valmennetaan II-asteen opintojen aikana opiskelijoita korkeakouluopintoihin

Lukko - Lukiota korkeakouluun

- Lapin AMKin, Lapin yliopiston ja Lapin länsirajan lukioden yhteishanke
- Selvitetään ja kehitetään lukiolaisille vaihtoehtoisia väyliä päästä Lapin korkeakouluun tutkinto-opiskelijoiksi.
- Edistetään alueellista koulutuksellista ja ohjauksellista tasa-arvoa, kehittämällä lukioden ja korkeakoulujen yhteistyötä.

2.Ammattikorkeakoulun opiskelijamarkkinointi tukee sukupuolista tasa-arvoa edistävää ja sukupuolisegregaatiota purkavaa toimintaa. Haasteena korkeakoulun näkökulmasta on opiskelijavalintojen siirtyminen pääsääntöisesti todistusvalintoihin, joka suosii hyvin menestyneitä opiskelijoita, jossa tytöt perinteisesti muodostavat enemmistön. Tämä tulee näkymään negatiivisesti esimerkiksi poikien pääsyssä yhteisvalinnan kautta hoitoalalle. Tämän takia Lapin AMK pyrkii edellisessä kysymyksessä mainittujen toimien avulla purkamaan sukupuolisegregaatiota, joka syntyy valtakunnallisesta opiskelijavalintojen uudistamisesta.

B) TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN JA KORKEA-ASTEEN KOULUTUKSEN VÄLISEN YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN

3. Mitä uusia yhteistyökäytäntöjä korkeakoululla on toisen asteen kanssa? Valmisteleeko korkeakoulu uusia yhteistyömalleja toisen asteen kanssa?

Aiemmin mainituissa Eppa ja Lukko -hankkeissa yhteistyömalleja ja -muotoja haetaan II-asteen koulutuskentän kanssa.

Koulutuskeskus Redun ja Koulutuskuntayhtymä Lappian kanssa Lapin ammattikorkeakoulu on kehittänyt väyläopintomallin, jossa II-asteen opiskelijat suorittavat samaan aikaan myös ammattikorkeakoulun opintoja. Opiskelijoilla on mahdollisuus hakeutua väylää hyväksi käyttäen korkeakouluun erillishaun kautta.

Tila- ja laboratorioiden yhteiskäyttö II-asteen kanssa erityisesti tekniikan alalla jatketaan ja kehitetään edelleen.

C) DIGITAALISET OPPIMISYMPÄRISTÖT, VERKKO-OPETUS-TARJONTA JA DIGITAALINEN KOULUTUSYHTEISTYÖ JA DIGIPEDAGOGINEN OSAAMINEN

4. Onko korkeakoulu käynnistänyt uusia, edellisellä kierroksella raportoimattomia digitaalisten oppimisympäristöjen, korkeakoulujen yhteisen tai vastavuoroisesti järjestetyn opintotarjonnan, yhteisen oppimateriaalituotannon, digipedagogisen osaamisen arvioinnin ja kehittämisen tai avoimen opintotarjonnan kehittämishankkeita?

5. Mitä mahdollisuuksia korkeakoulu on tunnistanut yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi digitaalisessa opetuksessa?

4.

Korkeakoulujen yhteisen opetuksen ja opintotarjonnan kehittäminen

Lapin ammattikorkeakoululla on useita keskeistä korkeakouluyhteistyöverkostoja, joissa kehitetään keskenään eri tasoisia kysymyksessä mainittuja yhteistyömalleja. Lapin AMK on mukana ammattikorkeakoulujen eAMK-verkoston kehittämistyössä, Erko-yhteistyö useissa Erko-verkostoissa, Lapin korkeakoulukonserni LUC:n konserniyhteistyössä, yhteistyö Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa yhteisen koulutuksen toteuttamisessa ja Pohjois-Suomen korkeakoulujen yhteistyöverkostossa.

Lapin korkeakoulukonserni LUC

Koulutusyhteistyön tavoitteena on muodostaa jatkuvaa oppimista tukeva yhteinen malli, joka mahdollistaa joustavan ja monipuolisen opiskelun tutkinnon suorittamiseksi sekä työelämän jatkuvan osaamisen tarpeisiin vastaavaksi. Koulutusyhteistyössä on sen syvyyden ja laajuuden perusteella määritelty kolme tasoa:

1. Yhteinen toimintamalli

2. Yhteinen koulutustarjonta

3.Yhteinen tutkintokoulutuksen perusta

Kuva: LUC koulutusyhteistyön visio

1.Ristiin opiskelun toimintamalli

Ristiin opiskelun yhteinen toimintamalli koskee laajasti kaikkia LUC-korkeakouluyhteisön opiskelijoita. Hallinnollisten ja rakenteellisten erojen aiheuttamia esteitä poistetaan ristiin opiskelun mahdollistamiseksi. Samalla vahvistetaan henkilökohtaisen opetussuunnitelman (HOPS) toimeenpanoa ja toteutumismahdollisuuksia.

2.Yhteinen ja yhdessä toteutettava koulutustarjonta

Yhteisellä koulutustarjonnalla yliopiston ja ammattikorkeakoulun opiskelijoille tarjotaan yhteisiä LUC-opintoja, jotka tuotetaan yhdessä ja työnjakoon perustuen. Tällaisia opintoja ovat mm. menetelmäopinnot, yrittäjyysopinnot, peliopinnot ja pedagogiset opinnot. Näin mahdollistetaan ns. moduulipohjainen osaamisen kehittämisen malli, jolla laajennetaan tutkintojen omaa osaamisperustaa. Tarjonnan modulointi mahdollistaa jatkuvan oppimisen mahdollisuuden myös työelämässä oleville.

3.Yhteiset tutkintokoulutuksen perustat

Syvintä yhteistyön muotoa edustaa matkailu- sosiaali- sekä taide- ja kulttuurialan opintojen yhteisen tutkintokoulutuksen perustan rakentaminen. Näillä koulutusaloilla rakennetaan yhteinen osaamislähtöinen OPS-perusta, joka on ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelijoille yhteinen. Kuvassa 2. on kuvattu opetussuunnitelman rakenne. Kuva: Matkailualan opetussuunnitelman yhteinen rakenne

Ammattikorkeakoulu ja Lapin yliopisto ovat lisäksi rakentaneet yhteisen 25 opintopisteen laajuisen pelisivuainekokonaisuuden. Sivuvuainekokonaisuus on suunnattu ensisijaisesti yliopiston taiteiden tiedekunnan ja ammattikorkeakoulun tieto- ja viestintätekniikan opiskelijoille. Koulutus on toteutettu jo kolmeen kertaan yhteistyössä yliopiston kanssa. Koulutus toteutetaan myös pääosin kesäopintoina.

Kajaanin ja Lapin ammattikorkeakoulujen osaamisperustainen yhteistyö.

Lapin ammattikorkeakoulu ja Kajaanin ammattikorkeakoulu ovat uudistaneet vuonna 2011 laaditun yhteistyösopimuksen vuonna 2018. Yhteistyösopimusta täydennetään vuosittain tarkennettavalla toimintasuunnitelmalla. Ammattikorkeakoulujen välisellä yhteistyöllä turvataan ja varmistetaan perustehtävien (koulutus ja TKI) laaja-alainen toteuttaminen ja varmistetaan osaavan työvoiman tarjonta Lapissa, Koillismaalla ja Kainuussa.

Yhteistyölle on määritelty seuraavat yhteiset tavoitteet:

Alueellisiin osaamistarpeisiin vastaaminen yhteistyön avulla

Työnjako ja yhteistyö, joka mahdollistaa erikoistuminen strategioiden mukaisille vahvuusalueille

Ammattikorkeakoulujen osaamisperustan vahvistaminen yhteistyöllä koulutuksen ja TKI-toiminnan toteuttamiseksi

Yhteistyön määrällisinä indikaattoreina käytetään yhteistyössä tuotettujen opintokokonaisuuksien kokonaisopintopistemäärää. Vuonna 2017 yhteistyön tuloksena opiskelijoiden suorittamien opintopisteiden määrä oli yhteensä 1099 opintopistettä.

Vuodelle 2018 suoritustavoitteita on selkeästi nostettu. Yhteisesti tuotettavien opintojen laajuudeksi on sovittu YAMK-koulutuksessa 354 ja perustutkintokoulutuksessa 244 opintopisteen laajuiset opinnot, jolloin suoritettujen opintopisteiden määrä moninkertaistuu edelliseen vuoteen verrattuna. Matkailussa käynnissä on kaksi verkostohanketta Lapin amk:n kanssa ja yksi erko-koulutus on alkamassa. Kumpikin AMK on liittynyt kansainväliseen ESPI-verkostoon. Lisäksi Lapin ja Kajaanin amkit ovat osallistuneet eurooppalaisen ClusSport-temaattisen verkoston luomiseen (liikunnan temaattinen verkosto, jossa pääteemana on Smart Solutions). Yhteisten TKI-hankkeiden määrä on kasvanut.

Korkeakoulujen johto kokoontuu kaksi kertaa vuodessa arvioimaan yhteistyön kehittymistä ja tuloksia sekä tarkentavat tavoitteita vuosittain toimintasuunnitelmassa.

Pohjois-Suomen korkeakoulujen yhteistyö

Pohjois-Suomen korkeakoulut Lapin yliopisto, Lapin AMK, OY, OAMK, Centria, DIAK, KAMK (Savonia AMK liittyi mukaan vuonna 2017) ja elinkeinoelämän edustajat tekivät vuoden 2017 aikana selvityksen yhteistyön nykytilasta ja suunnitelman jatkotoimista. Yhteistyölle on määritelty yhteinen viitekehys (teema-alueet ja pohjoisia olosuhteita läpileikkaavat erityispiirteet), jolla rakennetaan ja tuetaan pohjoista innovaatioekosysteemiä kehittämällä koulutustarjontaa, yhteisiä innovaatioalustoja ja toimintatapoja. Kuva: Pohjois-Suomen korkeakoulujen teema-alueet

Pohjoisten korkeakoulujen strategista yhteistyötä johtaa rehtorivetoinen ohjausryhmä, joka kokoontuu kaksi kertaa vuodessa ja jonka toimintaan osallistuvat myös alueiden innovaatiotoimijoiden edustajat maakuntakohtaisesti.

Digitalisaation edistäminen

Uuden opetussuunnitelman toimeenpanon myötä on otettu käyttöön uusia opetus-, oppimis- ja arviointimenetelmiä digitaalisissa oppimisympäristössä sekä uudistettu esimerkiksi verkko-oppimisalustan työtilojen rakenne vastaamaan opetussuunnitelman lukukausi-pohjaista lähestymistapaa ja yhteisopettajuutta. Amkissa on käynnistetty osaamiskartoitusten tulosten pohjalta myös opettajien digipedagogisia valmiuksia kehittävä sisäinen koulutus- ja kehittämishanke

Ammattikorkeakoulu on korvannut aiemmin laajassa käytössä olleen virtuaaliluokka-sovelluksen yliopiston kanssa yhteisellä ohjelmistoratkaisulla (Adobe connect pro). Lisäksi ammattikorkeakoulu on ottanut käyttöön opiskelijälähtöisiä oppimismenetelmiä tukevia työkaluja (esim. Flīnga).

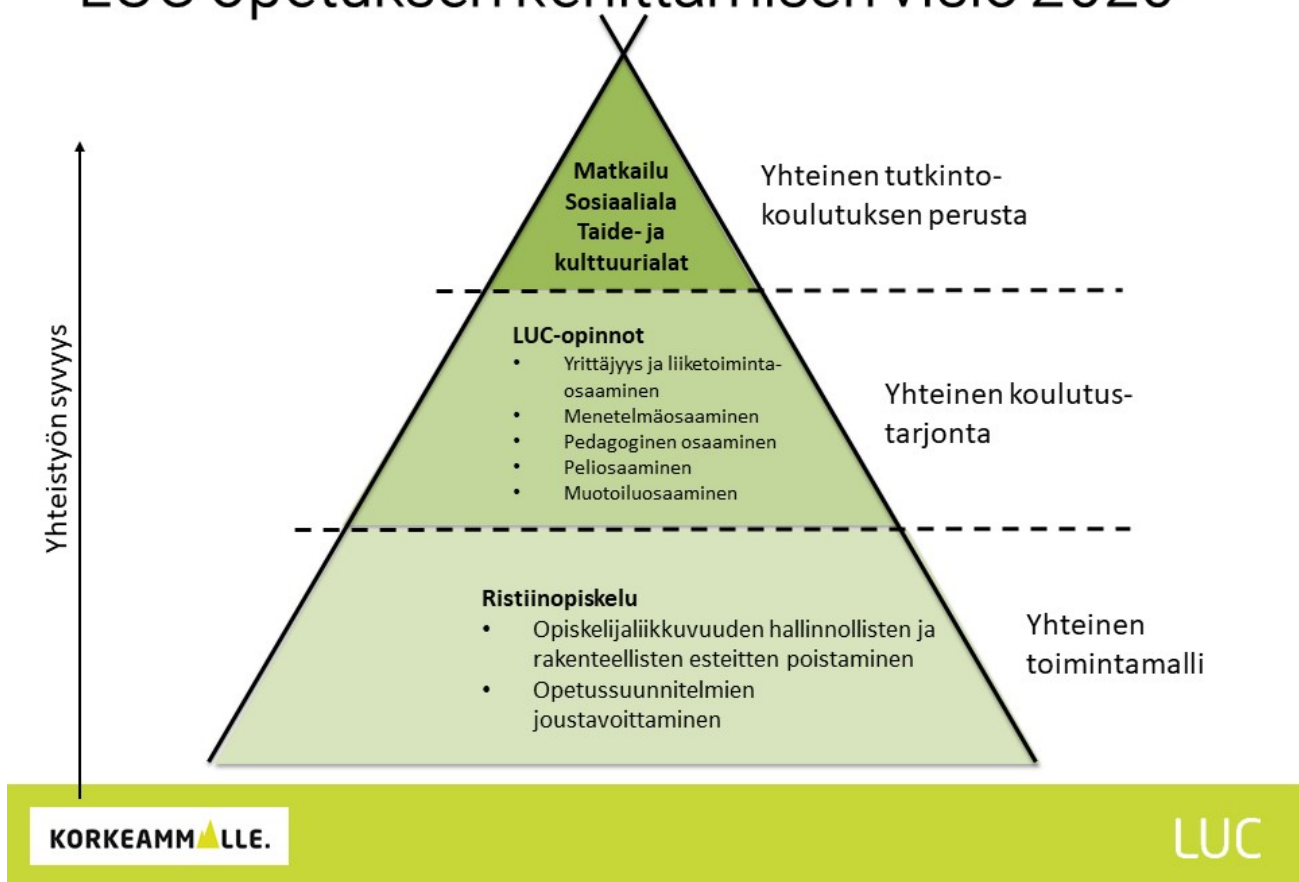
Ammattikorkeakoulu on ottanut käyttöön oppimisanalytiikka-työkalun, jonka tuottamaa tietoa hyödynnetään ohjauksen oikea-aikaiseen kohdentamiseen opiskelijan oppimis- ja opiskeluoprosessin etenemisen näkökulmasta.

Avoimen opintotarjontaa kehitetään aiemmin esillä olleiden Eppa ja Lukko hankkeiden kautta

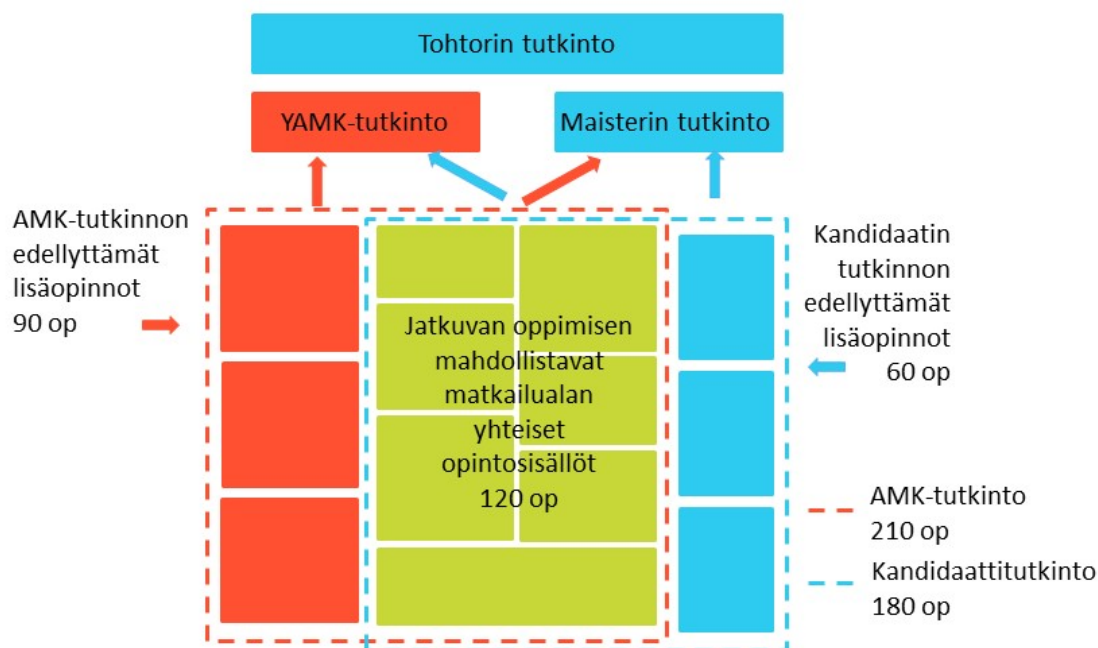
5.

Lapin AMKin toiminta-alueen laajuus ja harva asutus tuovat yhdenvertaisuuden ja tasa-arvoisuuden näkökulmasta haasteen. Tämän takia ammattikorkeakoulun strategiassa etäisyyksien hallinta on yksi painoala, jossa korkeakoulu toimillaan kehittää ajasta ja paikasta riippumaton opiskelua ja työskentelyä. Lapin AMKin opiskelijoista on yli kolmasosa (lähes 2000) monimuoto-opiskelijoita. Virtuaalisesti tuotetun opetuksen määrällinen kehittäminen ja ohjauksen laadun parantaminen mahdollistavat monimuotokoulutuksen määrän lisäämistä ja näin edistetään tasa-arvoisia opiskelumahdollisuuksia. Virtuaalisesti suoritettujen opintopisteiden määrä oli vuonna 2017 yhteensä 62 300 op. Määrä on kasvanut noin 25% kolmen viimeisen vuoden aikana ja tulee edelleen kasvamaan tulevana vuosina, sillä monimuoto-opiskelijoiden määrän kasvu jatkuu voimakkaasti.

LUC opetuksen kehittämisen visio 2020

Yhteinen tutkintokoulutuksen perusta

KORKEAMMALLE.

LUC

D) OPINTOJEN YMPÄRIVUOTISTAMINEN

6. Miten korkeakoulu huolehtii ympärivuotisesta opintotarjonnasta siten, että opiskelija voi suorittaa opintoja joustavasti esimerkiksi kesäopintoina? Kuinka laajasti järjestätte eri aloilla tutkinto-opiskelijoille ajan ja paikan suhteen joustavia opintoja, esimerkiksi verkko-opintoja ja intensiivikursseja?

Ammattikorkeakoulun laaja monimuotokoulutustarjonta on pääsääntöisesti ajasta ja paikasta riippumatonta ja näin myös ympärivuotista. Päivä ja monimuotokoulutuksen opetussuunnitelmat ovat osaamistavoitteiltaan yhteneviä, joten päiväopiskelijat voivat joustavasti poimia opintoja monimuotokoulutuksen osista.

YAMK-koulutuksessa on kaksi täysin verkossa toteutettavaa koulutusta: International Business Management (IBM) ja Digiajan palvelujohtaminen.

Ammattikorkeakoululla on oma osaamisalakohmainen kesäopintotarjonta, jolla nopeutetaan valmistumista. Lisäksi ammattikorkeakoulu on mukana valtakunnallisessa kesäopintoportaalissa, jossa opinnot toteutetaan kokonaisuudessaan virtuaalisesti.

Lapin ammattikorkeakoulun ja Lapin yliopiston yhteisessä LUC 2020 kehittämishankkeessa haetaan yhteistä

Teema-alueet ja läpileikkaavat erityispiirteet

opintotarjontaa molempien korkeakoulujen opiskelijoille. Syksyllä 2017 toteutettiin konsernin opiskelijoille kesäopintoja koskeva selvitys. Selvityksen tuloksia hyödynnettiin ympärivuotisen opiskelun kehittämisessä ja kesäopintotarjonnan suunnittelussa. Konsernin opiskelijoille on julkaistu verkkosivu, josta kesäopintotarjonta on löydettävissä. Kesätarjonnassa on kaikille soveltuvia opintoja, alojen välistä tarjontaa, sekä erityisesti tiettyihin tutkintoihin sopivia opintoja.

Kesäopintojen määrän kasvattamiselle on edelleen tarvetta tutkintojen saannon nopeuttamiseksi.

E) MUUTA

7.Mitä muita toimenpiteitä on meneillään tai harkitaan työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi?

8.Millaisia toimenpiteitä on meneillään aiempien opintojen tai muutoin hankitun osaamisen tunnustamisen parantamiseksi?

7.

Ammattikorkeakoulusta valmistuneiden työllistyminen on parantunut. Vuonna 2017 valmistumishetkellä oli työllistynyt 81%, joista Pohjois-Suomeen työllistyi 80 %.

Opetussuunnitelmauudistuksen sekä opetuksen ja TKI-toiminnan integraation vahvistamisen yhtenä tavoitteena on myös työllistymisen parantaminen.

Ammattikorkeakoulu on osana virtuaaliopetuksen kehittämistä laajentamassa oppimisanalytiikan hyödyntämiseen liittyvien työkalujen käyttöönottoa. Tällä keinoin opintojen etenemisen seuranta ja ohjauksen suuntaaminen saadaan tehokkaammaksi. Mahdollisimman varhaisessa vaiheessa oikein valitut ohjaustoimenpiteet edistävät opintojen etenemistä ja opiskelijoiden valmistumista.

8.

Ammattikorkeakoululla on menossa Toteemi - Työssä oppimassa, työhön -hanke, jossa luodaan osaamisperustaiseen koko opetussuunnitelmaan perustuva ajattelu- ja toimintatapa hankitun osaamiseen tunnistamiseen ja tunnustamiseen. Hankkeen myötä otetaan myös käyttöön Haaga-Heliassa kehitetty näyttöpäiväkonsepti.